

REDACTIA

rad, Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:

pe un an . . . 20 cor.

pe 1/2 an . . . 10 .

pe 1/4 an . . . 5 .

pe o lună . . . 2 .

N-rii de Duminecă pe an

4 coroane.

Pentru România și străin-

tate pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiuneAtât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Dreptul limbei românești.

Dela congregația comitatului Arad.

Zi de luptă bărbătească și înălțătoare să revarsă asupra Românilor din comitatul Aradului. Când vor ajunge șirele acestea sub teasc, în sala comitatului 136 de Români din 160 de inși, ca un singur om, cu un trup și un suflet vor sări în luptă cu resignare nemărginită pentru recăștigarea dreptului limbei românești în românescul comitat al Aradului. Și vor reînoui jurământul străbunilor lor cari au zis, că limba numai morți o vor da.

Sunt ani de zile de când limba noastră, care dela 1861, este limbă protocolară a comitatului a fost așa zicând pe tăcute scoasă din us și nesocotită de stăpânirea comitatului.

De atunci în mai multe rânduri Români, tot înzădar, au solicitat respectarea legii care ne garantează dreptul limbei noastre în administrația comitatului.

De astădată Români sunt hotărâți formal a forța stăpânirea la respectarea legii.

Conferența.

gației a sosit în preseară ca să fie parte la conferința obișnuită a clubului.

Seara la 8 1/2 a deschis presidentul Mihai Veliciu conferința, cu creștinescul »Christos a înviat«, fiind față la vre-o 40 membri.

Presidentul raportează clubului demersurile sale și ale comitetului în afacerea limbei, luându-se acestea cu însuflețire la cunoștință. S'au discutat apoi chestii de tactică, cu privire la reprezentarea cauzei în congregație și s'a trecut la alt obiect.

Obiectul următor a fost atitudinea eventuală a clubului față de proiectele militare, cari încă vor veni în discuția congregației.

Aci s'a încins o discuție care a durat peste 3 ore. S'a discutat temeinic proiectele sub raportul politicii generale românești. S'au ivit firește contraverse ori mai bine zis diferențe în păreri, totuși s'a ajuns la o soluție în perfectă înțelegere și cei prezenți s'au depărtat deplin înțelegi cu privire la o atitudine unitară și însuflețită a Românilor.

La comitat.

Încă pe la 8 ore dimineața, în fața casei comitatului mulțime de Români se adunaseră, pentru a se prezenta la adunarea congregațională, a cărei început este anunțat pe orele 9.

În sala mare a comitatului de cu vreme Români ocupă cele două mese lungi dinspre ferești și numai glas românesc răsună.

Pe rând, și având aere pline de îngrijorare, sosesc membri de ai majorității maghiare și își ocupă locurile.

Români sunt plini de curaj și voie bună, preoți, țărani și civili, toți sunt pregătiți în așteptarea luptei ce vor da »ultraiști« pentru lege, contra stăpânirii comitatense, care în duhul șovinist concepe legea, în înțelesul, cel

puțin așa e practica de până acum, de a aplica și respecta numai și numai legile cari convin ideii șoviniste.

Un viu interes se arată din partea publicului, care năvălește spre galerie, în urma avisurilor »patriotice« ale foilor șoviniste locale. E vorba de luptă între opoziția română, singura opoziție serioasă și temută la comitat. E vorba de lupta »valahilor« pentru dreptul limbei lor.

Pregătiri anterioare.

Oamenii stăpânirii, aflând de pregătirea de »mobilizarea«, cum zic dinși, a Românilor, din incidentul luptei pentru limbă, au început diferite mijloace de presiune.

Așa, au încercat să silească pe un primar, țeran român, de a-și retrage subscrierea pusă la cererea de a se introduce limba română la comitat.

Bravul român însă răspuns-a ispititorilor terorizatori:

— Dacă nu sunt bun de primar, să mă dați afară. Dar dreptul limbei mele imi este sfânt, imi sustin subscrierea și voi lupta pentru ceea-ce am scris.

Deschiderea adunării.

La orele 9 1/4 fișpanul Urban Ivan intră în sală, însoțit de corpul funcționarilor comitatens și înainte de a deschide ședința roagă pe cei ce nu sunt membri să părăsească sala.

Intrând în ordinea zilei, raportul vicișpanului se ia la cunoștință.

Președintele pune la ordinea zilei ca urgentă cererea românilor: de a se purta protocolul comitatens și în limba română.

Propunerea comisiei administrative este: ca să se stabilească dacă 1/5 parte din membri congregațiunii cere introducerea limbei române, căci aceasta o prescrie legea din 1868.

Di Mihai Veliciu cere cuvântul.

Discursul d-lui Veliciu,

după notițele luate în fuga condeiului de raportorul nostru:

Înainte de ce mi-aș face, în numele meu și în numele soților mei de principiu, cari de după declarațiile insinuate deja în scris la dl vice-comite și la dl comite suprem, suntem cam 140 inși, toți membri ai acestei congregații, cum zic înainte de ce aș face, respective, cu repeta declarația și dorința noastră, referitoare la folosirea limbei române în comitat, ca limbă protocolară, dați-mi voie să citesc din originalul unguresc §. 2 al art. de lege XLIV din anul 1868, care sună: »A törvényhatóságok jegyzőkönyvei az állam hivatalos nyelvén vitetnek, de vitethetnek a mellett mind azon nyelven is, a melylyel a törvényhatóság képviselő testület, vagy bizottmány tagjának legaláb 1/5 része jegyzőkönyvi nyelvül óhajti«.

Aceasta este dispoziția legii, care va să zică, că dacă 1/5 parte din membrii congregației poftesc, doresc și cer, ca proiectele să se ducă și în limba românească, aceasta dorință este a se consi-

dera ca poruncă întemeiată pe lege și trebuie executată.

Am ținut să vă citesc §-ul sec, ca să arăt tuturor cari au în inimă și suflet un pic de respect de lege, că noi nu cerem altă decât să ni-se respecte dreptul ce, cu mână destul, de avară, ni-l acordă legea.

Și-am ținut să citesc legea, și cu atâta mai vârtos, că de câte-ori cerem dela d-voastră să executați și acele legi cari ne acordă unele drepturi, de atâtea-ori ni-se aruncă în față insulta, că vrem privilegiul vrem destrămarea statului, și mai vrem, numai ei, insultători, vor fi știind ce rău.

Tot în legătură cu legea provocată mai sus, pentru motivarea temeiniciei pășirii a noastre, a Românilor, în aceasta cauză mă provoc la jurământul sfânt, care l-ați depus d-voastră dlor funcționari mari și mici, și care sună:

»En N. N. esküszöm, hogy a Királyhoz hű leszek, az ország törvényeit megtartom... Isten engem úgy segélyjen«.

Eată d-lor, când venim înaintea d-voastră cu postulatele noastre în privința limbei, că nu cerem altă, decât să respectați și să executați legea în tocmă, și ca oamenii onorabili și funcționari cinstiți să nu călcați jurământul solemn depus atunci, când ați intrat în slujbă.

Este adevărat, că fiecare dintre d-voastră, când ori din încrederea obștei alegătorilor, ori — dle Comite-suprem, — din încrederea guvernului, vă ocupați slujbele, promiteți în vorbiri, în programe frumoase sunătoare că veți respecta și executa legile și că drepturile câștigate ale populației le veți ocroti cu sfințenie.

Așa a promis dl vice-comite, când s'a ales, de atare, așa a promis dl comite suprem, pe care noi, Români, în speranță că promisiunea nu va rămânea vorbă deșartă, și că acelea fapte îi vor urma, l-am întâmpinat cu un deosebit alaiu, cu dicție sârbătorească, și dacă privim la activitatea de până acum a dlu comite suprem în comitatul nostru, ne vine să ne pară rău de sârbătoria, ce îi-o-am făcut.

Guvernul de acum, așa numit Széll, când s'a prezentat dietei, a venit cu mult cuprinzătorul motto: »jog, törvény és igazság«.

A ținut dl Széll să apostrofeze aceste trei cuvinte pentru-că se acreditase în țeară părere, care la noi trecuse în convingere, că zău în țeara ungurească nu domnește »jog, törvény și igazság«, de aceea a promis guvernul, că legea lege va fi, tuturor dreptate se va face și îndeosebi, că drepturile câștigate ale tuturor neamurilor, din țeară le va respecta.

Am așteptat împlinirea promisiunii, dar am așteptat în zadar, căci în merit între guvernul Széll și între guvernele de mai înainte față de noi, față de naționalități, nu numai, că nu este deosebire ci din contră, cel-ce vrea să aște un pic de deosebire, o află în mai rău, căci sub guvernul Széll tocmai așa nu se respectază legea, ca și mai înainte, eară cel-ce cere respectarea legii, este huiduit, este luat la țință.

Am așteptat, că dl vice-comite și dl comite suprem, după-ce se vor încălzi în slujbă, vor fi venit în rând, își vor receta programele și vor căuta, să îplinească

îndatoririle primite și deobligămintele făcute în acele programe. Dar am așteptat în zadar, căci d-lor încât pentru respectul, cu care datoresc legilor existente, au căzut într'o grea letargie.

Din aceasta letargie am fost socotit noi, Români, că vom trezi pe d-l vice-comite și pe d-l comite suprem prin interpelația, ce le-am adresat în chestia limbei în 26 Ianuarie 1903. I-am și trezit, dar atunci nu i-am putut determina să execute legea, căci răspunsul ce l-am primit dela dl vice-comite, a fost palmuirea programului și promisiunilor făcute de densus și de comitele suprem, palmuirea mult emfaticii promisiunii cu »jog, törvény és igazság«, palmuirea legii, palmuirea sfântului jurământ pus că va executa legea și mai pe urmă palmuirea sa proprie, căci, când am adus aminte d-lui vice-comite, că la noi în comitat limba română s'a folosit încă dela anul 1861, ca limbă protocolară că acest us a devenit sancționat prin art. de lege XLIV, dela anul 1868, că congregația comitatului Arad, în anul 1869 în unanimitate, a hotărât, că proiectele congregației să se ducă și autentice și în românește, când i-am spus, că aceasta dispozițiune legală s'a scos prin abus, din us, și când am cerut să reîntre în folosința și respectul legii, d-l vice-comite ne-au răspuns cu un strajnic nu. (Rușine! Infamie! Pfuj!)

Toate acestea palmuirii nu ne-ar durea, dacă n'ar fi palmuit dreptul nostru și dacă n'ar fi palmuit legea; de aceea fiind-că ne doare tractamentul d-lui vice-comite și fiind-că nici de dragul d-lui, nici de dragul nimănui nu suntem învoiți a resigna la drepturile noastre, și în fine, fiind-că legea pofteste ca a 1/5 parte în privința limbei protocolare să-și exprime dorința, poftă, cererea; aceasta poftă și aceasta cerere a noastră noi, Români, în forma cea mai strictă, pretinsă de lege am declarat-o aici în scris, prin exhibitul nostru numit propunere de sine stătătoare și o decretăm aici în fața D-Voastră cu graiu viu, ceea-ce am onoare să o fac eu în numele meu, în numele soților mei și în numele imensei majorității a locuitorilor acestui comitat, cari după cum știți — sunt toți Români, și cari prin noi pretind dela D-Voastră să respectați și legea referitoare la folosul limbei. (Aplause nesfârșite).

Onorată Congregație!

Vedeți dară, că cerem, dorim și vrem să ni-se folosească limba noastră românească, aici ca limbă protocolară. Asupra acestei cereri — după lege — nu are loc nici un fel de votare, trebuie să o luați la cunoștință și să îndrumați pe d-l vice-comite ca să o execute.

Cu atâta de-o-camdată aș fi gătat. Cu toate acestea pentru-ca să știți D-Voastră cum purced în astfel de chestii ungurii neaoși din alte comitate, — aflu de lipsă — să vă aduc la cunoștință următoarele:

Legea a cărei executare noi o cerem cu atâta insistență, ne dă dreptul, ca înaintea fie-cărei autorități, înaintea fie-cărui tribunal de I-a instanță să ne folosim de limba noastră maternă.

(Va urma).

In preajma congregației.

— Voce șoviniste. —

Ziarele maghiare locale, luând act de apelul nostru către membrii români ai congregației, cu diferite nuanțe dau expresie sentimentului lor comun de îngrijorare și nemulțumire.

„Flügelwelle“, ziarul kossuthist, așteptă dela congregație să pună odată capăt mișcărilor neastâmpărate ale românilor.

„Aradi Közlöny“ scrie următoarele: „M. H. Veliciu, avocat în Chișineu, membru al congregației comitatense, a înaintat, în timpul unii urmă, împreună cu tovarășii săi, o propunere, pentru adunarea generală a congregației comitatului Arad, ce se va ține la Mercuri. Propunerea nu cere nimic din partea congregației, decât ca protocoalele adunării congregaționale să se poarte de-acum înainte în numai în limba maghiară, și în cea română.“

Natural, congregația nu le va împlini cerința, ori cât se pregătește de luptă tabăra românilor ultraiști. Că luptă va fi, aceasta e sigur; și Mercuri dimineață va răsona multa vorbă românească în sala mare a comitatului.

După aceasta, ziarul evreo-guvernamental reproduce apelul precum și convocarea publicat în ziarul nostru.

„Arad és Vidéke“, organul spanolului Urban Ioan, subtitlu: „Acțiunea românilor“, scrie următoarele:

„Deja dispoziția congregației trecute a fost furibundă, violentă, adevărată obstrucție a lucrului în sala mare a comitatului. Un fel de așă al românilor ultraiști a amenințat chiar congregația: viitoare adunare va ține o săptămână!“

Așa să vede că bunii noștri prietini vor să își împlinească promisiunea. Planul lor e să fie, ce e drept, în în cea mai mare măsură, intențiunile lor sunt acoperite de aceeași fel de ceață, ca și ceața care acoperă întreaga chestie de naționalitate; dar din singuratiche simptome putem conchide la ce ne putem aștepta. Așa, astăzi (18 Aprilie) au expediat apeluri la toți membrii români ai congregației, provocându-i, ca din considerația obiectelor de o capitală importanță să se prezinte în număr cât mai mare la adunarea de Mercuri. Apelul a publicat „Tribuna Poporului“ de astăzi, la loc de frunte, ca cu atât mai mult să învedereze tendința.

Acum, cari sunt acele obiecte „de o capitală importanță“ ce prămeneste apelul, nu ne dă nici o lămurire lista oficială a obiectelor puse la ordinea zilei, publicată de vice-comite. Deel nu poate fi vorba decât de propuneri, cari se vor prezenta direct în ocaziunea adunării congregaționale. De ce natură vor fi acele propuneri, găsim un punct de orientare în cererea pe care a înaintat-o comitatului Veliciu și soții. Cererea este o repetare a interpelației, care s-a făcut în congregația din Februarie, prin care s'a pretins ducerea protocolului și în limba română. Velicestii pășesc acum în același înțeles cu o propunere independentă.

Sărmana fată.

— Așa singură d-șoară Ada? de ce nu dansezi?

— Că nici nu știu!

— Cum, nu ști dansa? O fată tineră, care are abea optsprezece ani...

— Mă rog, nouăsprezece!

— Bine dar, în etate de nouăsprezece ani doar ar trebui să ști dansa!

— Să trebuie? De ce? Nici când nu am dorit și așa nici n'am învățat dansul.

— Chiar asta e! Ar fi trebuit să-l dorești, de ce ești dar tineră?

— Asta chiar nici eu n'o știu, că pot u-ce?

Tinerul a privit-o surprins: așa cuvinte amare! Să aibă în adevăr dreptatea aceea, cari o țin pe Ada Forstner o fată extraordinară? La tot cazul a fost deosebită de celelalte fete în societate, tocmai pentru asta s'a interesat el de ea, deși i-a interesat numai individualitatea ei. El răta mai mult interes față de frumusețea femeilor numai și se știa despre el, că pe cine-și va lua de nevastă, înainte de toate trebuie să fie frumoasă. Oa și femeie i-a

și de oare-ce aceea s'a prezentat cu 24 ore înainte de adunarea generală, va trebui să fie pertractată.

E probabil, că amicii noștri valah mai în în desagi vre-o câteva planuri de acestea, dar cu adutul cel mare numai atunci vor eși, dacă va fi de trebuință.

Se pregătește, se înarmează deci în contra noastră; tocmai de aceea sa luăm știință de mobilizarea lor, ca să nu ne găsească nepregătiți atacul.

Tronul și viitorul.

Ziarul „Allgemeine Zeitung“ din München se ocupă într-o corespondență din Viena cu stările actuale ale Ungariei. Descriind stările cu colorile cele mai negre, zice următoarele:

„In Ungaria se pregătește acum executarea tranșacției din 1867. Spiritul acestei tranșacții a pus în mâna maghiarilor conducerea, neglijând naționalitățile cu totul.“

Puterea aceasta li-a dat-o pentru ca maghiarii să sprijinească politica de putere mare a monarhiei și armata comună. Acesta a fost pactul dintre Ungaria și Habsburgi, acum Ungaria vrea să rupă acest pact.

Partida guvernamentală în frunte cu Szell spriginește pactul și sunt fideli tranșacției din 1867. Vor face bine să fie fideli către ea, pentru-că nimicindu-se pactul, nu poți să știi ce consecvențe dezastruoase poate să aibă pentru monarhie. Ei bine, dar opinia publică maghiară nu e de o părere cu guvernul, rassa maghiară vrea să nimicească acum pactul.

Ce e cauza? Acea, că în Ungaria s'a lăsat credința, că moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, ajungând la tron, are să se scape de dispozițiile tranșacției, cari îi mărginesc puterea regală și nu va suferi, ca prin pact să-i se restrângă puterea de domnitor și cu ajutorul naționalităților să se întărească tronul maghiară.

Ultraiștii maghiari lucră acum contra politicii acesteia a viitorului, care rupe totul. Spre a se pregăti cum se cade pentru luptă vor să scoată cu totul din armată limba germană și să crească armata în spirit maghiar. Până trăește Francisc Iosif cred că și vor ajunge scopul, dar sub domnia noului rege în privința aceasta numai pierde pot.

În fața acestora partida guvernamentală spriginește și acum pactul. Afirmă, că rassa maghiară chiar ca și în 48 și mai târziu așa și acum e

destul de tare pentru a lupta contra atacurilor îndreptate contra ei. Spre aceasta n'au lipsă maghiarii de armată națională precum n'au avut nici în 48. Dincontra să se respecte pactul și în conștiința păcii și ambiției maghiare să se lucre pentru întărirea rasei maghiare.

În lupta parlamentară de acum e vorba de interese mult mai mari, decât de cele 25000 de regnuri, ce să cer. Spiritele din Ungaria sunt agitate de chestia tranșacției, de a hegemoniei raset maghiare, de a tronului și de a viitorului.

SITUAȚIA.

Evenimentul cel mai însemnat al zilei este reintoarcerea ministrului president din drumul său la Viena. Că ce a isprăvit — nici iutimii săi n'o știu, așa că situația e de tot atât de indecisă ca și înaintea vizitei la Viena. Vestile de criză sunt tot mai des accentuate și unii susțin că atitudinea lui Apponyi va da impulsul spre o desfășurare cât mai grabnică a crizei.

Oa și la toate crizele, așa și acum ne întâlnim cu combinații de tot contradictorii. Așa de exemplu s'z în Dieta s'a susținut versiunea, că guvernul va retrage proiectele militare și va supune Dietei nouă proiecte pe baza contingentului vechiu de recruți. În cazul acesta s'ar evita ex lex ul, criza presidială și criza guvernului.

A doua versiune despre care asemenea s'a vorbit, este supunerea unui proiect pentru reducerea serviciului militar la 2 ani, în timpul cel mai scurt în desbaterea Dietei.

Clubul guvernamental este de altfel și acum agitat de anomalia provocată de trei deputați, Ivánka, Hock și Witmann cari în ședința de Sâmbătă a Dietei au votat cu opoziția, în contra luării la cunoștință a responsului ministrului Fejérváry dat la interogatoriul Papp Zeitan în afara sesiunii. În cercurile guvernamentale domina părerea, că cei trei deputați trebuie să iasă din sinul partidului liberal. Aceștia însă nu vreau să tragă consecvențele acestea și așteaptă ca Szell să se pronunțe. Dar Szell singur nu cutează să se pronunțe și, probabil incidentul se va face uitat, căci dacă pretinde ieșirea acestora din partid supără pe Apponyiști, dacă îi aprobă ajunge în conflict cu Fejérváry.

Orientare deci fie într-o direcție fie într-alta încă nici acum nu este, deși abea câteva zile mai sunt până la intrarea în starea afară de lege.

— Dar bine, de ce nu?

— Dumnezeu, nici nu fac din asta secret; pe mine n'au învățat, să încep viața îndată dela sfârșit! Și filosofia aceasta, mă crede, nu prea e înveselitoare.

Scriitorul a privit-o nedumerit:

— Asta n'o înțeleg!

— Știu, oamenii mă țin drept mofuroasă și smintită. Vreau însă ca d-ta să nu ai astfel de părere despre mine. Îți spun cum am devenit astfel. M'am născut prea târziu; când eu am venit pe lume, părinții mei începeau deja a încărungi. Nici unul nu s'a mai așteptat la mine și așa prin venirea mea nici n'am cauzat mare bucurie, nu, chiar contrarul. Părinții mei în întreaga lor viață au obosit să crească ceilalți frați ai mei, a și reușit să-i vadă pe toți crescuți, — apoi am venit eu, aducând cu mine neliniște și grije nouă.

Părinții mei n'au fost înzestrați nici odată cu multă paciință dar și aceea puțină ce-o au avut-o unul pentru altul, am rupt-o eu; și iubirea unuia pentru altul a stricat-o gândurile, cari se începeau din nou, oboseala care pierdea pe al meu suflet. Așa dar acasă n'am învățat a cunoaște

NOUTĂȚI.

ARAD, 22 Aprilie n. 1903.

Noul episcop al Aradului, Ilustritatea Sa de Ioan I. Papp a depus Vineri jurământul în mâinile Maiestății Sale, în sala festivă a Burgului din Viena. La acest act a asistat ministrul cultelor și instrucțiunii Dr. Wlassics Gyula și ministrul a latere, contele Széchenyi. Formula jurământului a cetit-o consilierul ministerial Vértessy.

Sfințirea de episcop a Ilustrității Sale Dnui Episcop I. Papp va avea loc la 5 Maiu st. n.

Paștile în Arad. Sfintele sărbători ale Paștilor s'au sărbătorit și în anul acesta cu so emnitate convenită, în Arad. La inviere a pontificat părintele protopop V. Beleş. La liturgie, în ziua primă, a pontificat Ilustritatea Sa Ioan I. Papp asistat de dnii V. Beleş, protopop; R. Ciorgariu, director seminarial; Dion. Popovici, asesor consistorial, Tr. Vățanu, G. Bodea și I. Niculescu preoți. Ilustritatea Sa noul episcop a ținut o caldă cuvântare, îndemnând poporul la iubire și jertfă pentru biserică.

În ziua a doua a pontificat părintele protopop V. Beleş, asistat de preoții Tr. Vățanu și G. Bodea. Părintele Vățanu a rostit o frumoasă și înălțătoare predică.

Fruntașii vieții românești din Arad, au grăbit, cu ocaziunea acestor sfinte sărbători, de a se prezenta la curtea episcopescă pentru a felicita pe noul episcop, care a trecut deja prin toate formele constituționale pentru a putea lua conducerea eparchiei Aradului.

Biserica arsă. A doua zi de Paști, la 1 oră după-amiază s'a aprins turul bisericii frumoase din Comlaș și a ars cu desăvârșire. Căci o deodată s'au alarmat oamenii cari erau tocmai la prânz.

Focul a fost observat mai întâiu de niște băieți.

Peste câteva minute satul întreg era în picioare întru apărarea de nimicire a lăcașului dumnezeesc. Îndeosebi Dimitrie Selegian alui Lițiu, Pavel Musca alui Năsăgitu, Mitru Drig și alții s'au expus, punându-și în pericol viața. Cu multă greutate le-a succes să taie cu săcurile părțile arzătoare ale turnului cari s'au rostogolit apoi eliberând zidul. Aceasta a fost norocul căci altfel ardeau și clopotele și biserică până în temelie se făcea cenușă.

Paguba și așa se urcă la 3000 cor. Focul se crede a fi fost pricinuit de niște

fost de tot indiferentă Ada, care nu se putea spune de loc, dar sufletul acestei fete deosebite totuși l-a știut subjugă și conversa cu ea cu plăcere. Incerca adesea să deschidă cărarea acestui naturi închis. Ca scriitor l-a interesat a cunoaște esplanarea enigmei, cum ființa asta tineră și avută e așa plicticită de viață? I-a cunoscut și familia pre-cum și toate împrejurările; știa că n'a ajuns-o vre-o nenorocire nici odată, sau ori-ce fel de decepție, care să lase în urmă-i urme triste.

— Mi-ai lua în nume rău d-șoară Ada, dacă ți-aș pune o întrebare, zise tinerul. — Dacă însă aș întreba așa ceva, la ce nu vrei a-mi da răspuns, deneagă-mi fără nici o esplicare, sincer.

— Asta voi și face-o; așa dar ce te-a îndemnat la așa curiozitate?

— Acea neobișnuită aparință, d-șoara Ada, că d-ta, care ești așa tineră, te deosebești așa mult de celelalte fete — ești așa — nu tineră! Cutez a crede că d-ta ești incapabilă de-a ride din inimă.

Fața palidă a fetei s'a înroșit puțin.

— Nu știu dacă pot să rid, a răspuns apoi gânditoare, — adesea însă tu am chiar motiv să o fac.

inima, ci numai tristețea, cearta, care n'ar fi permis nici-când să le vadă un copil. Într'un punct se înțelegeau părinții mei și mi-a dat a înțelege, că altfel trebuie crescuți copiii de mai târziu, ca dela început să se obișnuiească cu ideea că are să fie de sine stătător, căci în curând va rămânea singur în lume.

Alt copil, nici nu e permis să știe că într-o zi părinții îl vor părăsi: îl scutesc și de gândul morții. Pe mine într'aceste m'au crescut! Azi nici nu sunt nimic contra morții, aflu un lucru natural, m'am liniștit cu aceste gânduri. Așa apoi n'am învățat nici-odată veselie, n'am ris nici-odată! M'am obișnuit cu gândul că toate sunt trecătoare, că toate își au ceasul din urmă, momentul tocmai așa ca și viața toată — și când odată omul s'a obișnuit cu acest gând, nu poate fi nefericit nici-odată.

— Dar nici fericit, — zise încet scriitorul, adânc surprins de trista poveste a tinerii fete.

— Fericit? nu! dar... cine-i fericit?

— Nu trebuie să vorbești astfel Ada, înaintea d-tale stă viața întreagă!

Să vezi numai cum de tot altfel vei

Marele magazin Porter Vilmos, Arad

PIAȚA LIBERTĂȚII.

Costume de spălat pentru copii.

Costum de pompler din Gradl tare pentru copii de 3-4 ani	fl. 1.25
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 5-6	1.40
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 7-10	1.60
Costum pentru băieți din Drill tare, modele frumoase, cadrilate sau cu vergi tot în prețurile de mai sus.	
Costum de matrozî calitate excelentă, foarte frumos executat pentru copii de 3-4 ani	fl. 1.50
„ „ 5-6 „	1.75
„ „ 7-8-9-10 ani	2.00

Costume de stofă pentru băieți.

Costum de pădurar, calitate excelentă din stofă verde pentru copii de 3-4 ani	fl. 2.25
„ „ 5-6 „	2.50
„ „ 7-8-9-10 ani	2.75

Lână curată, albastru închis, Seviott sau postav pentru copii de 3-4 ani	fl. 3.00
„ „ 4-5 „	3.25
„ „ 6-7-8-9-10 ani	3.50

Haine pentru fetițe.

Haine de spălat cari își păstrează culoarea din carton de bună calitate	fl. 0.65
Din pânză escelentă sau levantină în mai multe culori, cu guler de matroz cu șurț de spălat	fl. 1.40
Piquet alb cu broderie de batist	1.40
Haine de stofă, din Fulé bordo de lână cu șnur crem foarte frumos ajustat	2.00
În culoare crem stofă și mai fină și mai elegant executată	3.00
Costume tricou în culoare bordo sau Tegethof foarte elegantă	1.60

Tacâmuri

Din oțel veritabil de Solingen

Tacâmuri de oțel cu pleșele de os părechia	Florin —50
„ „ „ „ „ „ „ „ „	—50
Din oțel curat, model frumos cu pleșele netede	—40
Din nickel veritabil	—75
„ Alpaca veritabilă	1.00
Lingură de cafea nickel veritabil bucata	—20
Lingură de mâncare nickel veritabil	—35
„ „ lapte „ „	—50
„ „ supă „ „	—75
Tacâmuri pentru copil 3 bucați . . .	—50

Pahare împodobite cu tot felul de litere, bucata	25 cr.
„ „ împodobite cu statuia martirilor, bucata	35 „

Fabricatele de săpun și parfum

ale firmelor
Gottlieb Tauszig, Caidemur și Danhausen
H. Kielhauser, Georg Schicht, Gustav
Lohse, Sarg F. A. fiul și Soțul,
Klein și fiul, etc.

Obiecte de

Portelan

veritabil de Schönfeld

Garnitură pentru 6 persoane în total 26 bucați	Florin 7.00
„ „ „ „ „ „ „ „ „	9.00
Garnitură pentru ceai 6 persoane	4.00
„ „ cafea 6 persoane	4.00
Spălător întreg în 6 bucați	5.50
același „ „ 7 „ mai fin	8.00

Câteva obiecte extra-ordinar de eftine din

Argint de China

veritabil

Coșuleț de pâine extra-ordinar de elegant	2.50-3.00
Lingură de cafea din argint de China curat	—50
Lingură de mâncare	1.00
Cuțit și furculiță	2.00
Zaharniță s'au ținător de unt	3.00
Lopățița de farmături cu perie fină 3-4-5-	5.00-15.00
Farfurii de fructe admirabile dela	5.00-15.00

Observațiune. Din mărfurile de argint
de China, sunt astăzi în vânzare
în magazinul meu și în această pri-
vință mă referez la vitrina specială.

Pentru durabilitatea și pentru veritabilitatea
obiectelor garantez.

Articole de gospodărie

Dulăpioare de părete pentru colo- niale	Florin —50-75
Tăvă de majoșă pentru torte, cu chenar de nickel	1.00
Zaharniță de nickel cu capac de sticlă	1.00
Solniță de nickel care se închide semenea țitor de unt	2.00
Solniță de părete pentru bucătărie Aceeși pe dinlăuntru cu sticlă	—50
Bătător de spumă american	—50
Pahar de bere cu capac de nickel	—75
Aparat p. fier (Schnelsieder) —50-75-1.00	—1.00
Țitor de zahăr mărunt în formă de pară cu capac de nickel	1.00
Cuțit pentru zahăr și cafea	—50
Pomieră cu sticlă admirabil exe- cutată	3.00
6 cuțite de desert cu stative	—50
Sfeșnic și chibritelniță de nickel	—50
Tăve de nickel . . . . . —50-75-și 1.00	
Coșuleț de nichel pentru pâine —75 și 1.00	
Zaharniță de sticlă	—50
Coș pentru tacâmuri	—50
Cană pentru apă	—50
Garnitură de bere pentru 6 per- soane cu tavă cu tot	2.00
Blide mari văpsite	—50
Ceasornice deșteptătoare	1.75-2 și 3.00

982 6-

— Aceste obiecte se pot vedea într-o vitrină specială. —

Minge

Nr.	1	1½	2	2½	2¾	3	3¼	3½	3¾	4	4½	
Sure	6	8	12	15	20	25	30	35	40	45	50	cr.
Colorată	8	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	cr.

Afară de aceasta se găsesc și cele mai mari numere.

ESCELENTE MINGE DE TENIS, BUCATA 50 cr.

Rachete dela 50 cr. până la 5-6 fl.

Tipografia „Tribuna Poporului“, Aurel Popoviciu-Barcianu.